

LISAKONTROLL-LEHT VASTAVALT RAHVUSVAHELISTELE FINANTSARUANDLUSE STANDARDITELE KOOSTATAVA AASTAARUANDE KOOSTAMISEKS

Käesoleva kontroll-lehe nõuded on kohustuslikud ettevõtetele, mis valmistavad oma aruandeid vastavuses IFRS-iga. Kontroll-lehe nõuded on kohustuslikud raamatupidamise aastaaruannetele, mida koostatakse 1.01.2016 ja hiljem algavate aruandeperioodide kohta. Kontroll-lehes on toodud miinimuminfo, mis tuleb Raamatupidamise seaduse kohaselt vastavalt IFRS'ile koostatavas aastaaruandes avalikustada. Lisaks on kontroll-lehes toodud nõuded Nasdaq Tallinna börsi emitentidele, mis sisalduvad dokumendis „Nõuded emitentidele“, peatükis 1.6.

Lisaks tuleb kasutada IFRS-i aastaaruande kontroll-lehte, mida on võimalik alla laadida PwC veebilehelt aadressil <http://www.pwc.com/ee/et/toovahendid.html>.

Sisukord

1. Aastaaruande üldised nõuded
 - 1.1. Majandusaasta aruande heakskiitmine ja allkirjastamine
 - 1.2. Majandusaasta aruande esitamine kohtu registriosakonnale
 - 1.3. Kohtu registriosakonnale koos majandusaasta aruandega esitatav informatsioon
 - 1.4. Tegevusaruanne
 - 1.5. Täiendavad nõuded reguleeritud väärtpaberiturul kaubeldavate väärtpaberite emitendi tegevusaruandele
 - 1.6. Täiendavad nõuded Nasdaq Tallinna börsi emitentidele, vastavalt dokumendis „Nõuded emitentidele“ toodud nõuetele
 - 1.7. Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek
 - 1.8. Täiendavad nõuded konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandele
 - 1.9. Täiendavad nõuded krediitdiasutuse raamatupidamise aastaaruandele
2. Lisadega seotud nõuded
3. Selgitused kasutatud lühenditele

Jah/Ei
PR¹/EO² **Viide**
allikale³

1. Aastaaruande üldised nõuded

a) Majandusaasta aruanne koosneb:		RPS §14 lg 1
1) raamatupidamise aastaaruanne;		
2) tegevusaruanne.		
b) Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest, koos		ÄS § 179 lg 4 ÄS § 334 lg 2
1) kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekuga,		
2) müügitulu jaotusega ja		
3) vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik.		
c) Raamatupidamise aastaaruanne koosneb järgmistest koostisosadest:		RPS §15 lg 2
1) bilanss;		
2) kasumiaruanne (vastavalt IAS 1 nõuetele peab alates 1.1.2009 algavate aruandeperioodide aastaaruannetes esitama koondkasumiaruande ühe aruandena või kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande kahe aruandena);		
3) rahavoogude aruanne;		
4) omakapitali muutuste aruanne ning		
5) lisad.		
d) Aruanne on koostatud eesti keeles.		RPS §15 lg 5
e) Aruanne on koostatud eurodes.		RPS §15 lg 5

¹ PR – Pole rakendatav

² EO – Ebaoluline

³ Selgitused viidete kohta vt kontroll-lehe lõpust

f)	Arvnäitajate puhul on ära toodud kasutatud täpsusaste (nt eurodes, tuhandes eurodes, miljonites eurodes).		RPS §15 lg 5
g)	Aruandeaasta nullväärtusega kirje on esitatud ainult siis, kui eelnenud majandusaastal oli sellel kirjel nullist erinev väärtus.		RPS §22 lg 1
h)	Ülevaatlikkuse ja arusaadavuse huvides on kasutatud kogu aruandes ühesugust terminoloogiat: 1) kogu aruande ulatuses on korrektselt kasutatud termineid „kontsern“ ja „ettevõtte“ nende õiges kontekstis; 2) kasutatud on korrektseid kirjade nimetusi (kasum, kahjum, tulu, kulu jne) ning läbi aruande samu termineid.		PwC hea tava
i)	Põhiaruannetes on esitatud korrektsed viited lisadele. Juhul kui kahes erinevas lisas on avalikustatud informatsioon ühe ja sama tehingu või finantsnäitaja kohta, on need lisad ühendatud omavahel ristviidetega. Kogu aruande ulatuses on ristviited kontrollitud ja andmed langevad kokku (s.h numbrid tegevusaruandes lähevad kokku põhjaruannetega).		PwC hea tava
j)	Viited perioodidele on korrektsed: mis andmed on seisuga, mis on perioodi kohta; nii aruandeperioodi kui võrdlusperioodi aastaarvud on õiged.		PwC hea tava
	Täiendavad nõuded aruannetele, mis esitatakse pdf-s või paberkandjal		PwC hea tava
k)	Aruande igal lehel on esitatud ettevõtte nimi ning aruande periood. Aruande tiitellehel esitatud andmed on ajakohased ja täielikud.		
l)	Tabelite pealdises on korrektne viide ühikule, kasutatud on järjepidevalt sama ühikut ja tähist (nt tuhande EUR, tuhat eurot jne).		
m)	Kõik aruande leheküljed on järjestikuliselt nummerdatud.		
n)	Sisukord on korrektselt viidatud (pealkirjad ühtivad aruandes esitatud pealkirjadega, lehekülje numbrid on õiged, sisukord on täielik).		
o)	Kogu aruande ulatuses on kasutatud sama numbrite formaati, s.h järjepidev nulli või "-" kasutamine. Negatiivsete numbrite puhul on läbivalt kasutatud miinusmärke või sulgusid.		
p)	Kogu aruande ulatuses on andmed sarnaselt joondatud (nii horisontaalselt kui vertikaalselt).		
q)	Bilansis ja omakapitali muutuste aruandes langeb omakapitali saldo kokku; omakapitali algsaldo + liikumised = lõppsaldo.		
r)	Rahavoogude aruandes on sissetulekud/ väljaminekud, suurenemised /vähenemised korrektselt nimetatud ja märgistatud (+/- või esitatud sulgudes).		
s)	Iga põhjaruande lõpus on märges „Aastaruande lisad lehekülgedel x-y on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.“ ning viited aastaruande lisade lehekülje numbritele on korrektsed.		
t)	Kõik aastaruande lisad on järjestikuliselt nummerdatud. Järgmisel lehel jätkuvate lisade kohta on lehe alguses märges "Lisa X (järg)" (rakendatav PDF aruannetes).		
u)	Amortisatsioon kasumiaruande lisades ning põhivara lisades ja muudes aruannetes/lisades (rahavoogude aruanne) langeb kokku (või on erinevused põhjendatud ja vajadusel selgitatud).		
v)	Põhiaruannetes ja aastaruande lisades esitatud tabelites on summad matemaatiliselt korrektsed, algsaldo + liikumised = lõppsaldo.		

1.1. Majandusaasta aruande heakskiitmine ja allkirjastamine

a) Majandusaasta aruande koostamise lõpetamisel kiidab tegevjuhtkond (s.t igapäevast tegevust juhtima ja tehinguid tegema õigustatud isik(ud), näiteks juhatus) majandusaasta aruande heaks. Aruande heakskiitmisega kinnitab tegevjuhtkond majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust ja täielikkust, sealhulgas seda, et raamatupidamise aastaaruanne koostati kooskõlas käesoleva seaduse § 17 lõikes 1 nimetatud finantsaruandluse standardiga ning see kajastab asjakohast ja tõepäraselt esitatud informatsiooni raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi ja -tulemuse ning rahavoo kohta või annab käesolevas seaduses nõutud informatsiooni. - Majandusaasta aruande heakskiitmise protseduuri osas lähtutakse tegevjuhtkonna (nt juhatuse) töökorraldusest, nii nagu näeb ette põhikiri vm sisemise töökorralduse dokument.		RPS §25 lg 1, 2 ÄS §180 lg 8, ÄS §306 lg 5
b) Pärast majandusaasta aruande heakskiitmist allkirjastab aruande viivitamata vähemalt üks raamatupidamiskohustuslase tegevjuhtkonna liige, näidates ära majandusaasta aruande koostamise lõpetamise kuupäeva (s.o kuupäeva, millal tegevjuhtkond kiitis majandusaasta aruande heaks). - Aruande allkirjastamisel tuleb lähtuda põhikirjas sätestatud esindusõiguse reeglitest - juhatuse liige võib allkirjastada aruande üksi, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud, et juhatuse liikmed esindavad raamatupidamiskohustuslast mitmekesi või ühiselt.		RPS §25 lg 2, 3 ÄS §181, §307 jm esindusõigust reguleerivad §-d

1.2. Majandusaasta aruande esitamine kohtu registriosakonnale

a) Raamatupidamiskohustuslane, kes koostab majandusaasta aruande vastavalt IFRS-le, võib aruande esitada kas 1) PDF vormingus (vt. „PDF aruande esitamine“) või 2) lähtudes RPS §14¹ lg 1 kehtestatud taksonoomiast ning §14¹ lg 2 alusel kehtestatud aruandevormidest (edaspidi nimetatud „RIK aruande esitamine“). Juhul kui raamatupidamiskohustuslane on riik, riigiraamatupidamiskohustuslane, kohaliku omavalitsuse üksus, Eestis registreeritud avalik-õiguslik juriidiline isik, füüsilisest isikust ettevõtja või välismaa äriühingu filiaal⁴, esitab ta majandusaasta aruande PDF vormingus.		RPS §14¹ lg 3, 7 RPS §14¹ lg 6
b) PDF aruande esitamine: Paberkandjal allkirjastatud ja seaduses sätestatud juhtudel auditeeritud majandusaasta aruande ja sellega koos esitatavad dokumendid kohtule PDF-vormingus, aruandluskeskkonnas https://ettevotjaportaalk.rik.ee/. Majandusaasta aruande ja sellega koos esitatavate dokumentide maht kokku ei tohi ületada 10 MB. PDF-vormingus aruandluskeskkonda lisatava majandusaasta aruande võib paberkandjal allkirjastamise asemel digiallkirjastada aruandluskeskkonnas.		JMM §12 lg 1,3 JMM §10 lg 1 JMM §12⁴
c) RIK aruande esitamine: 1) Majandusaasta aruanne ja sellega koos esitatavad dokumendid esitatakse majandusaasta aruande elektroonilise koostamise ja esitamise keskkonnas (edaspidi aruandluskeskkond) https://ettevotjaportaalk.rik.ee/ kaudu. Raamatupidamiskohustuslane koostab ja esitab need dokumendid aruandluskeskkonnas või laadib vastavad andmed aruandluskeskkonda.		RPS § 14¹ lg 1-3, JMM §12 lg 1-2, JMM §10 lg 1

⁴ Nõuded filiaalile on toodud RPS §141 lg 6 ja JMM §12 lg 4.

2) Kui majandusaasta aruanne ja sellega koos esitatavad dokumendid on aruandluskeskkonnas koostatud, siis nende esitamiseks digitaalallkirjastatakse majandusaasta aruanne aruandluskeskkonnas.		JMM §12 ² lg 1
3) Paber kandjal allkirjastatud majandusaasta esitamiseks lisatakse majandusaasta aruanne ja sellega koos esitatavad dokumendid PDF-vormingus. Kui lisatav aruanne on koostatud väljaspool aruandluskeskkonda, peab raamatupidamiskohustuslane esitama ka majandusaasta aruande ja sellega koos esitatavate dokumentide andmed aruandluskeskkonnas olevatel andmeväljadel.		JMM §12 ² lg 2
d) Notari kaudu aruande esitamine: Majandusaasta aruanne ja sellega koos esitatavad dokumendid, saab esitada kohtule ka notari kaudu. Raamatupidamiskohustuslane esitab majandusaasta aruande ja sellega koos esitatavate dokumentide ära kirjad notarile elektrooniliselt PDF-vormingus või paber kandjal. Elektrooniliselt esitatud majandusaasta aruanne peab aruande esitaja poolt olema digitaalallkirjastatud.		JMM §12 ⁵ lg 1-2, JMM § 27 lg 1

1.3. Kohtu registriosakonnale koos majandusaasta aruandega esitatav informatsioon

a) Majandusaasta aruande esitamisel täidab raamatupidamis-kohustuslane aruandluskeskkonnas järgmised andmeväljad: 1) sidevahendite andmed (telefon, faks, e-posti aadress), 2) osanike nimekiri, 3) äriühingu müügitulu jaotus.		JMM §12 lg 4
b) Kui võrreldes eelmise majandusaasta aruande kinnitamise ajaga on osanike andmed muutunud, esitatakse koos majandusaasta aruandega ka uus osanike nimekiri majandusaasta aruande kinnitamise seisuga, näidates: 1) osanike nimed, 2) osaniku elu- või asukohajärgne riik, 3) isiku- või registrikoodid (isikukoodi puudumisel sünnikuupäev, -kuu ja -aasta), 4) osanike osade nimiväärtused. Majandusaasta aruande esitamisel kohtule ei pea osaühing lisama osanike nimekirja, kui osaühingu osanike nimekirja peetakse Eesti väärtpaberite keskregistris.		ÄS §179 lg 4 JMM §23 lg 2
c) Majandusaasta aruandes esitatakse lõppenud aruandeaasta tegevusalad ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalad, kasutades Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorit.		ÄS §4 lg5 JMM §23 ² lg1
d) Müügitulu jaotus peab sisaldama andmeid aruandeaasta müügitulu kohta kuni 10 suurema tegevusala kaupa vastavalt äriseadustiku § 4 lõike 6 alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile. Tegevusala näidatakse vähemalt EMTAK 2008 neljandal tasemel; esitatakse tekstina, millele võib lisada klassifikaatori koodi. EMTAK 2008: https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12913868 . Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande korral esitatakse müügitulu jaotus konsolideeriva üksuse konsolideerimata kasumiaruande asjaomaste andmete alusel.		ÄS § 4 lg 6 ÄS § 179 lg 4,6 ÄS § 334 lg 2,3 JMM §23 ¹ lg1; JMM §23 ² ÄS § 179 lg 6 ÄS § 334 lg 3

e)	Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamisest vabastatud äriühingu juhatus peab 6 kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates esitama äriregistrile emaettevõtja koostatud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet ega vandeaudiitori aruannet ei pea äriregistrile esitama, kui emaettevõtja on Eestis registreeritud juriidiline isik.		ÄS § 179 lg 4 ² ÄS § 334 lg 2 ¹
----	--	--	--

1.4. Tegevusaruanne

a)	Antud on ülevaade raamatupidamiskohustuslase tegevusest ja asjaoludest, millel on määrav tähtsus ettevõtte finantsseisundi ja majandustegevuse hindamisel.		RPS §24 lg 1
b)	Ülevaade olulistest sündmustest majandusaastal.		RPS §24 lg 1
c)	Ülevaade eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal.		RPS §24 lg 1
d)	Teave raamatupidamiskohustuslase välisriigis registreeritud filiaalide olemasolu kohta.		RPS §24 lg 1
e)	Kirjeldatud on peamisi tegevusvaldkondi, toote- ja teenusegrupe.		RPS § 24 lg 2 p1
f)	Kirjeldatud on olulisemaid aruandeaasta jooksul toimunud ning lähitulevikus planeeritavaid investeeringuid.		RPS § 24 lg 2 p2
g)	Kirjeldatud on olulisi uurimis- ja arendustegevuse projekte ning nendega seotud väljaminekuid aruandeaastal ja järgmistel aastatel.		RPS § 24 lg 2 p3
h)	Kirjeldatud on raamatupidamise aastaaruande koostamise perioodil toimunud olulisi sündmusi, mis ei kajastu raamatupidamise aastaaruandes, kuid mis oluliselt mõjutavad või võivad mõjutada järgmiste majandusaastate tulemusi.		RPS § 24 lg 2 p5
i)	Auditeeritava raamatupidamiskohustuslase tegevusaruandes on lisaks kirjeldatud:		RPS § 24 lg 3
	1) tegevuskeskkonna üldist (makromajanduslikku) arengut ja selle mõju tema majandustulemusele;		RPS § 24 lg 3 p1
	2) äritegevuse hooajalisust või majandustegevuse tsüklilisust;		RPS § 24 lg 3 p2
	3) tegevusega kaasnevaid olulisi keskkonna- ja sotsiaalseid mõjusid;		RPS § 24 lg 3 p3
	4) finantsinstrumentide finantsriskide maandamise eesmärgi ja põhimõtteid;		RPS § 24 lg 3 p4
	5) majandusaastal ja aruande koostamise perioodil ilmnunud valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seonduvaid riske;		RPS § 24 lg 3 p4
	6) peamisi finantssuhtarve majandusaasta ning sellele eelnenud majandusaasta kohta ning nende arvutamise metoodikat.		RPS § 24 lg 3 p5
j)	Juhul kui äriühingust raamatupidamiskohustuslase omakapital bilansipäeva seisuga ei vasta äriseadustikus kehtestatud nõuetele, tuleb tegevusaruandes kirjeldada kavandatavaid tegevusi omakapitali taastamiseks.		RPS § 24 lg 4
k)	Kui raamatupidamiskohustuslane on majandusaasta kestel omandanud või tagatiseks võtnud oma aktsiaid või osasid, esitatakse tegevusaruandes omandatud või tagatiseks võetud võõrandatud ja võõrandamata:		RPS § 24 lg 5
	1) aktsiate või osade arv ja nende nimiväärtus, nimiväärtuse puudumise korral arvestuslik nimiväärtus ja osakaal aktsia- või osakapitalis;		

2) aktsiate või osade eest makstud tasu suurus ja nende omandamise või tagatiseks võtmise põhjus.		
l) Suurettevõtja, kes on audiitortegevuse seaduse §-s 13 nimetatud avaliku huvi üksus ja kelle töötajate arv bilansipäeva seisuga on suurem kui 500, peab muu hulgas tegevusaruandes kirjeldama oma:		RPS § 24 lg 6
1) ärimudelit;		
2) tegevusega kaasnevaid keskkonna- ja sotsiaalseid mõjusid;		
3) inimressursi juhtimist;		
4) inimõiguste järgimist;		
5) korruptsioonivastast võitlust;		
6) ja nimetatud valdkondade riskijuhtimist ja selleks rakendatavat poliitikat ja selle tulemusi tuues välja olulised mitterahalised tulemusnäitajad.		
7) Kui nimetatud raamatupidamiskohustuslase tegevusega kaasnevate keskkonna- ja sotsiaalsete mõjude, inimressursi juhtimise ja inimõiguste järgimise ning korruptsioonivastase võitlusega seonduv poliitika on kirjeldatud raamatupidamiskohustuslase rakendatavas ühingujuhtimise tavas või muus raamistikus, tuleb tegevusaruandes esitada viide asjakohasele raamistiku sättele.		RPS § 24 lg 7
8) Kui nimetatud raamatupidamiskohustuslasel puudub tema tegevusega kaasnevaid keskkonna- ja sotsiaalseid mõjusid ning inimressursi juhtimist ja inimõiguste järgimist ning korruptsioonivastast võitlust käsitlev poliitika või kui aruandeaastal välja töötatud poliitikat rakendatud ei ole, tuleb tegevusaruandes esitada argumenteeritud selgitus selle kohta, miks neid põhimõtteid välja töötatud ei ole või miks raamatupidamiskohustuslane välja töötatud poliitikat ei rakenda.		RPS § 24 lg 8

1.5. Täiendavad nõuded reguleeritud väärtpaberiturul kaubeldavate väärtpaberite emitendi tegevusaruandele

a) Lisaks RPS §-s 24 (vt. kontroll-lehe lõik 1.4) sätestatud nõuete järgimisele näidatakse äriühingu, kelle poolt emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule, tegevusaruandes ära:		RPS §24 ¹
1) aktsia- või osakapitali struktuur, sealhulgas väärtpaberid, millega ei ole lubatud kaubelda lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturul, ja võimaluse korral andmed väärtpaberite eri liikide ja iga väärtpaberiliigiga seotud õiguste ja kohustuste kohta ning andmed nende protsentuaalse osakaalu kohta äriühingu aktsia- või osakapitalis;		
2) kõik põhikirjakohased väärtpaberite võõrandamise piirangud, sealhulgas väärtpaberiomandi piirangud või vajadus saada nõusolek äriühingult või teistelt väärtpaberiomanikelt;		
3) kõik äriühingule teada olevad äriühingu ja aktsionäride vahelistes või aktsionäride omavahelistes lepingutes sätestatud väärtpaberite võõrandamise piirangud;		
4) oluline osalus vastavalt väärtpaberituruseaduse §-s 9 sätestatule;		
5) spetsiifilisi kontrolliõigusi andvate väärtpaberite omanikud ja nende õiguste kirjeldus;		
6) kontrollisüsteem töötajate osaluskeemi korral, kui töötajad ei teosta oma kontrolliõigusi otse;		

7) kõik hääleõigust käsitlevad piirangud või kokkulepped ja eelisaksia hääleõiguse olemasolu, sealhulgas hääleõiguse piiramine teatud protsentuaalse osaluse või hääle arvuga, hääleõiguse kasutamisele seatavad tähtajad või süsteemid, mille korral väärtpaberitega seotud rahalised õigused ja väärtpaberite omamine on koostöös äriühinguga teineteisest lahutatud;		
8) äriühingu juhatuse liikmete valimise, määramise, tagasiastumise ja tagasikutsumise sätted ja reeglistik, mis on kehtestatud õigusaktidega;		
9) äriühingu põhikirja muutmise sätted ja reeglistik, mis on kehtestatud õigusaktidega;		
10) äriühingu juhatuse liikmete volitused, sealhulgas volitused aktsiaid emiteerida ja tagasi osta;		
11) äriühingu ja selle juhatuse või töötajate vahelised kokkulepped, milles sätestatakse hüvitised seoses väärtpaberituru seaduse 19. peatükis sätestatud ülevõtmisega;		
12) kõik olulised kokkulepped, milles äriühing on osapooleks ja mis jõustuvad, muutuvad või lõpevad, kui ülevõtmispakkumise tulemusena vastavalt väärtpaberituru seaduse 19. peatükis sätestatule saavutab äriühingu üle valitseva mõju teine isik, ja selliste kokkulepete mõju, välja arvatud juhul, kui nende olemuse tõttu tekiks nende avaldamisest äriühingule tõsine kahju.		
b) Tegevusaruandele tuleb lisada eraldiseisva alajaotisena ühingujuhtimise aruanne. Ühingujuhtimise aruanne peab olema koostatud viisil, mis võimaldab asjatundlikul ja huvitatud isikul saada raamatupidamiskohustuslase tegevuse kohta asjakohast informatsiooni ühingu rakendatavate juhtimispõhimõtete kohta ning see peab sisaldama:		RPS § 24 ² lg 1-3
1) viidet hea ühingujuhtimise tavale, mida raamatupidamiskohustuslane rakendab;		
2) ülevaadet selle kohta, kuidas raamatupidamiskohustuslane on hea ühingujuhtimise tava rakendanud;		
3) põhjalikku ja argumenteeritud selgitust selle kohta, miks raamatupidamiskohustuslane ei järgi hea ühingujuhtimise tava;		
4) juhtimis- ja järelevalveorganite ning nende komisjonide koosseisu ja töö korraldatuse kirjeldust;		
5) RPS § 24 ¹ punktides 4, 5 ja 7–10 nimetatud andmeid (vt. kontroll-lehe lõigu 1.5 a) vastavad punktid);		
6) sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide peamiste tunnusjoonte kirjeldust seoses raamatupidamise aastaaruande koostamise protsessiga.		
7) suurettevõtja ⁵ peab ühingujuhtimise aruandes kirjeldama äriühingu juhatuses ja kõrgemas juhtorganis ellu viidavat mitmekesisuspoliitikat ning selle rakendamise tulemusi aruandeaastal. Kui mitmekesisuspoliitikat aruandeaastal rakendatud ei ole, tuleb selle põhjuseid selgitada ühingujuhtimise aruandes.		RPS § 24 ² lg 4

⁵ Suurettevõtja RPS § 3 lg 17 alusel on Eestis registreeritud äriühing, kelle näitajatest aruandeaasta bilansipäeval vähemalt kaks ületavad järgmisi tingimusi: varad kokku 20 000 000 eurot, müügitulu 40 000 000 eurot ja keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul 250 inimest.

1.6. Täiendavad nõuded Nasdaq Tallinna börsi emitentidele, vastavalt dokumendis „Nõuded emitentidele“ toodud nõuetele

Emitent on kohustatud majandusaasta aruandes esitama alljärgneva teabe:		Nõuded emitentidele
a) kui emitendi majandusaasta tulemused erinevad rohkem kui 10% võrra viimasena avalikustatud prognoosist, siis teave erinevuse põhjustanud asjaoludest;		5.3.2.1
b) teave emitendi oluliste tütarettevõtjate asukoha, omakapitali suuruse ning emitendi ja temaga samasse kontserni kuuluvate äriühingute otsese ja kaudse osaluse ja hääleõiguse suuruse kohta nimetatud tütarettevõtjates. Hääleõiguse arvestamisel lähtutakse väärtpaberituru seaduses sätestatust;		5.3.2.2
c) emitendi juhatuse ja nõukogu liikmetele ning nende lähikondsetele kuuluvate emitendi aktsiate arv majandusaasta lõpu seisuga, näidates ära andmed iga juhatuse ja nõukogu liikme kohta eraldi. Lisaks tuleb eraldi välja tuua nimetatud isikutele väljastatud aktsiaoptsioonide alusel tulevastel perioodidel omandatavad aktsiad. Hääleõiguse arvestamisel lähtutakse väärtpaberituru seaduses sätestatust;		5.3.2.3
d) aktsionäride loetelu, kes omavad majandusaasta lõpu seisuga viis protsenti (5%) või enam emitendi aktsiatega esindatud häälest. Hääleõiguse arvestamisel lähtutakse väärtpaberituru seaduses sätestatust. Selliste aktsionäride puudumisel lisatakse vastavasisuline kinnitus;		5.3.2.4
e) teave kehtivatest aktsionäride üldkoosolekute otsustest, millega on emitendile antud õigus oma aktsiate omandamiseks või tagatiseks võtmiseks. Juhul, kui emitent on majandusaasta jooksul omandanud või finantseerinud oma aktsiate omandamist või tagatiseks võtmist, siis teave omandatud või tagatiseks võetud aktsiate arvu, aktsiate omandamise või tagatiseks võtmise tingimuste ning aktsiate eest tasutud hinna kohta. Juhul, kui aktsiad ei ole omandatud börsitehinguga järelturult, teave aktsiate müüjate ja nende omandamise viisi ning tasutud summade kohta;		5.3.2.5.
f) kui emitendi aktsiaid on märgitud ja/või emiteeritud olemasolevate aktsionäride eesõiguse välistamisega ja kui sellise emissiooni tingimused ei olnud heaks kiidetud aktsionäride üldkoosoleku poolt, aktsiaid omandanud isikute nimed/nimetused, iga isiku poolt märgitud/omandatud aktsiate arv, ülekursi suurus. Emitent on kohustatud esitama nimetatud teabe ka oluliste tütarettevõtjate kohta;		5.3.2.6.
g) teave majandusaasta jooksul emitendi või tema olulise tütarettevõtja poolt seotud isikuga tehtud tehingute kohta kooskõlas reglemendis sätestatud nõuetega teabe avalikustamise kohta seotud isikute vahel tehtud tehingute suhtes;		5.3.2.7.
h) teave kõikidest juhatuse ja nõukogu liikmetele välja antud kehtivatest aktsiaoptsioonidest koos informatsiooniga aktsiaoptsiooni õigustatud subjektideks olevatest emitendi juhatuse ja nõukogu liikmetest;		5.3.2.8.
i) informatsioon emitendi väärtpaberite kauplemisstatistika ja hinnaliikumiste kohta aruandeperioodil Börsil ja muudel reguleeritud turgudel, kus emitendi väärtpaberid on noteeritud/kaubeldavad.		5.3.2.9.

j) kui emitent käsitleb majandusaasta aruandes eeldatavat arengut järgmisel majandusaastal, on ta kohustatud samas eeldatavat arengut põhjendama ning kirjeldama selle tegemise aluseks olnud asjaolusid ja eeldusi. Juhul, kui eeldatav areng sisaldab emitendile teadaolevaid erakorralisi tulusid või kulusid, on emitent kohustatud nimetatud tulud või kulud eraldi välja tooma.		5.3.4., 5.6.1.
k) Kui auditeeritud aastaaruandes avalikustatud puhaskasum erineb rohkem kui kümne protsendi (10%) võrra esialgses raamatupidamise aastaaruandes avaldatud puhaskasumist, on emitent kohustatud selle viivitamatult avalikustama, kirjeldades erinevuse põhjustanud asjaolusid.		5.3.5.

1.7. Majandusaasta kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanek

a) kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekus on märgitud:		ÄS §332 lg 3
1) puhaskasum või –kahjum;		
2) eraldised reservkapitali;		
3) kasumi kandmine teistesse seaduses või põhikirjaga ette nähtud reservidesse;		
4) aktsionäridele väljamakstava kasumiosa suurus;		
5) kasumi kasutamine muuks otstarbeks		
b) Koos majandusaasta aruande esitamisega teatab juhatus, missugusel ÄS §-s 301 (aktsiaselts) või ÄS §-s 176 (osühing) nimetatud viisil on üldkoosolek/osanikud otsustanud kahjumi katta.		ÄS §334 lg 2, ÄS §179 lg 4
c) Kui ettevõtte kapitaliseerib immateriaalse põhivarana arendustegevusega seotud väljaminekuid ja arendusväljaminekuid ei ole täielikult amortiseeritud, ei tohi kasumit jaotada, v.a kui reservide, mida on võimalik kasutada kasumi jaotamiseks, ja eelmiste perioodide jaotamata kasumi summa on vähemalt võrdne amortiseerimata arendusväljaminekutega.		ÄS §97 lg 1 ² , ÄS §157 lg 3 ¹ , ÄS §335 lg 1 ²
d) Juhatus esitab andmed kasumi jaotamise otsuse kohta äriregistrile koos majandusaasta aruandega, kui see teave ei ilmne majandusaasta aruandest. Kui kasumi jaotamise otsus võetakse vastu pärast majandusaasta aruande esitamist, siis esitatakse eelnimetatud andmed koos järgmise majandusaasta aruandega.		ÄS § 335 lg 3

1.8. Täiendavad nõuded konsolideerimisgrupi aastaaruandele

a) Raamatupidamiskohustuslane, kes on aruandeaastal või sellele eelnenud majandusaastal olnud konsolideeriv üksus, koostab lõppenud majandusaasta kohta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, mis koosneb:		RPS §28 lg 1
1) konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandest ja		
2) tegevusaruandest.		
b) Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne koosneb:		RPS §30 lg 2
1) konsolideeritud bilansist;		
2) konsolideeritud kasumiaruandest;		
3) konsolideeritud rahavoogude aruandest;		
4) konsolideeritud omakapitali muutuste aruandest ja		
5) vastavatest lisadest.		
6) Lisad sisaldavad muuhulgas konsolideeriva üksuse konsolideerimata bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ning omakapitali muutuste aruannet (konsolideerimata aruanded).		

c)	Kui konsolideerimisse kaasatud ettevõtjate koosseis on aruandeaasta jooksul oluliselt muutunud, tuleb konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes esitada teave, mis võimaldab majandusaasta arvnäitajaid sellele eelnenud majandusaasta arvnäitajatega võrrelda.		RPS §30 lg 4
d)	Konsolideerimata omakapitali muutuste aruandes on avalikustatud korrigeeritud konsolideerimata omakapitali (võrdne äriühingu konsolideerimata omakapitaliga, millest on lahutatud tema bilansis kajastatud valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus ning millele on liidetud nende osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil) arvestuskäik.		RPS §20 lg 3
e)	Konsolideerimisgrupi tegevusaruandes:		RPS §31 lg 1
1)	on antud ülevaade konsolideerimisgrupi tegevusest ja asjaoludest, millel on määrav tähtsus konsolideeriva üksuse ja konsolideerimisgrupi finantsseisundi ja tegevuse hindamisel;		
2)	ülevaade olulistest sündmustest majandusaastal;		
3)	ülevaade eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal.		
Lisaks konsolideerimata aruande tegevusaruande nõuetele (vt ka p 1.4 nõuded) on konsolideerimisgrupi tegevusaruandes ära näidatud:			RPS §31 lg 2
4)	konsolideerimisgrupi struktuur ning konsolideeriva üksuse otsene ja kaudne osalus konsolideeritavates üksustes. Kui konsolideeriv üksus otseselt või kaudselt ei oma häälteenamust konsolideeritavas üksuses, on ära näidatud valitseva mõju alus;		RPS §31 lg 2 p1
5)	majandusaastal toimunud ja eeldatavad muudatused konsolideerimisgrupi koosseisus (nt kavandatav ühinemine, jagunemine, ümberkujundamine, osaluse omandamine või võõrandamine) või konsolideerimisgruppi kuuluva üksuse tegevusvaldkonnas;		RPS §31 lg 2 p2
6)	olulised sündmused ja asjaolud, mis on mõjutanud või võivad mõjutada konsolideeriva üksuse ning konsolideerimisgrupi finantsseisundit või majandustulemusi majandusaastal või eelolevatel perioodidel;		RPS §31 lg 2 p3
7)	konsolideeriva üksuse ning tema poolt konsolideeritava üksuse äritegevuse hooajalisus või majandustegevuse tsüklilisus;		RPS §31 lg 2 p4
8)	muudatused konsolideeriva üksuse ja konsolideerimisgrupi investeerimis- ning finantseerimisstrateegias, finantseerimisstruktuuris, riskide maandamise poliitikas ja likviidsuses;		RPS §31 lg 2 p5
9)	äriühingust konsolideeriva üksuse puhul konsolideerimisgrupi dividendipoliitika;		RPS §31 lg 2 p6
10)	konsolideeriva üksuse ning konsolideerimisgrupi majandusarengut mõjutavad üldmajanduslikud ja äritegevusele spetsiifilised asjaolud või arengusuunad, mis on majandusaastal mõjutanud või võivad järgnevatel aastatel mõjutada konsolideeriva üksuse või konsolideerimisgrupi finantsseisundit või majandustulemust;		RPS §31 lg 2 p7
11)	peamised finantssuhtarvud konsolideeriva üksuse majandusaasta ning sellele eelnenud majandusaasta kohta ning nende arvutamise meetodika.		RPS §31 lg 2 p9

f)	Konsolideerimisgrupi tegevusaruandes tuleb muu hulgas näidata majandusaasta kestel konsolideeriva või tema konsolideeritava üksuse omandanud või tagatiseks võtnud konsolideeriva üksuse osade või aktsiate võõrandatud ja võõrandamata:		RPS § 31 lg 3
1)	aktsiate või osade arv ja nende nimiväärtus, nimiväärtuse puudumise korral arvestuslik nimiväärtus ja osakaal aktsia- või osakapitalis;		
2)	aktsiate või osade eest makstud tasu suurus ja nende omandamise või tagatiseks võtmise põhjus.		
g)	Konsolideeriv üksus lisab konsolideerimisgrupi tegevusaruandele eraldiseisva alajaotisena ühingujuhtimise aruande, juhul, kui konsolideerimisgruppi kuulub raamatupidamiskohustuslane, kelle poolt emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule. Ühingujuhtimise aruanne sisaldab RPS § 24 ² lg 3 p 1–5 nimetatud teavet iga konsolideerimisgruppi kuuluva raamatupidamiskohustuse kohta, kelle poolt emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule.		RPS §31 ² lg 1-2
1)	Konsolideerimisgrupi ühingujuhtimise aruanne sisaldab konsolideerimisgrupi sisekontrolli- ja riskijuhtimis-süsteemide peamiste tunnusjoonte kirjeldust seoses raamatupidamise aastaaruande koostamise protsessiga.		RPS §31 ² lg 3
2)	Suure konsolideerimisgrupi (RPS §3 lg 20) ühingujuhtimise aruandes tuleb kirjeldada konsolideerimisgrupi juhatustes ja kõrgemates juhtorganites ellu viidavat mitmekesisus-poliitikat ning selle rakendamise tulemusi aruandeaastal. Kui mitmekesisuspoliitikat aruandeaastal rakendatud ei ole, tuleb selle põhjuseid selgitada ühingujuhtimise aruandes.		RPS §31 ² lg 4

1.9. Täiendavad nõuded krediitdiasutuse majandusaasta aruandele

a)	Krediitdiasutus avalikustab majandusaasta aruande avalikustamise päeval ja kohas järgmise teabe (teabe võib avaldada viitena asukohale, kus nimetatud teave on avalikustatud):		KAS §92 lg 7 KAS §92 lg 9
1)	krediitdiasutuse ja tema konsolideerimisgrupi juriidiline struktuur ning organisatsiooniline ülesehitus;		
2)	üldjuhtimispõhimõtete kirjeldus;		
3)	nende füüsiliste ja juriidiliste isikute nimed, kellel on märkimisväärne seos krediitdiasutusega.		
b)	Krediitdiasutus avalikustab majandusaasta aruandes või majandusaasta aruande avalikustamise päeval ja kohas nende lepinguriikide ning kolmandate riikide kaupa, kus krediitdiasutusel on tegevuskoht, järgmise teabe (teabe võib avaldada viitena asukohale, kus nimetatud teave on avalikustatud):		KAS §92 lg 8 KAS §92 lg 9
1)	geograafiline asukoht, ärinimi ja tegevuse laad;		
2)	käive või müügitulu;		
3)	töötajate arv täistööaja arvestuse alusel;		
4)	maksustamiseelne kasum või kahjum;		
5)	tulumaks või muu kasumilt või kahjumilt tasumisele kuuluv maks;		
6)	saadud riikliku toetuse summa.		

c)	Krediidiasutus peab majandusaasta aruandes avalikustama oma varade tootluse. Omakapitali tootlus arvutatakse puhaskasumi ja koguvara suhtena.		KAS §92 lg 10
d)	Koos majandusaasta aruandega peab krediidiasutus esitama Finantsinspeksioonile andmed äriühinide kaupa nende isikute kohta, kelle tasustamise kogusumma krediidiasutuses on vähemalt üks miljon eurot aastas, sealhulgas nende arvu ning iga isiku ülesanded, põhitöötasu, tulemustasud ja krediidiasutuse tehtud pensionimaksed.		KAS §92 ² lg 4
e)	Krediidiasutus on kohustatud avalikustama majandusaasta aruande, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning vandeaudiitori aruande kahe nädala jooksul pärast aktsionäride üldkoosoleku toimumist, kuid mitte hiljem kui neli kuud pärast majandusaasta lõppu oma veebilehel ja tegema need üldiseks tutvumiseks kättesaadavaks oma asukohas ja tegevuskohtades.		KAS §92 lg 1
f)	Krediidiasutus, kelle emaettevõtja on välisriigi krediidiasutus või finantsvaldusettevõtja, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud avalikustama oma veebilehel ka emaettevõtja konsolideeritud majandusaasta aruande, mis on koostatud kooskõlas emaettevõtja asukohariigi õigusaktidega (selle teabe võib avaldada viitena asukohale, kus nimetatud teave on avalikustatud).		KAS §92 lg 4 KAS §92 lg 9
g)	Krediidiasutus, kes koos emaettevõtjaga kuulub Finantsinspeksiooni konsolideeritud järelevalve alla, avalikustab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud krediidiasutuse konsolideerimisgrupi emaettevõtja konsolideeritud majandusaasta aruande (selle teabe võib avaldada viitena asukohale, kus nimetatud teave on avalikustatud).		KAS §92 lg 4 ¹ KAS §92 lg 9
h)	Krediidiasutused peavad avalikustama täiendavat informatsiooni vastavalt EL määrusele nr 575/2013, kättesaadav http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:176:0001:0337:ET:PDF		EL määrus 575/2013

2. Lisadega seotud nõuded

a)	Kui ettevõtte on vabastatud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamisest, kuna tema aktsiad või osad kuuluvad lepinguriigis registreeritud konsolideerivale üksusele, kes on kohustatud koostama ja avalikustama konsolideerimisgrupi auditeeritud majandusaasta aruande, või tema aktsiate või osadega esindatud häälest vähemalt 90% kuulub lepinguriigis registreeritud konsolideerivale üksusele, kui vabastamise on kõik äriühingu ülejäänud aktsionärid või osanikud heaks kiitnud ning valitsevat mõju omav konsolideeriv üksus on asukohamaa seaduste kohaselt kohustatud koostama ja avalikustama konsolideerimisgrupi auditeeritud majandusaasta aruande (NB! Jälgida tuleb, et ka IAS 27 nõuded on täidetud), siis on ettevõtte oma majandusaasta aruandes avaldanud: 1) konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet koostava konsolideeriva üksuse ärinime ja registrisse kantud asukoha; 2) teabe selle kohta, et ta on vabastatud konsolideerimisgrupi aruande koostamisest. Eelpool toodud konsolideerimise vabastuse erandid ei kehti konsolideeriva üksuse suhtes, kes on äriühing, kelle emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule.		RPS §29 lg 8
----	---	--	--------------

b)	Lisades on avalikustatud töötajatele arvestatud tasu üldsumma ja keskmine töötajate arv lõppenud majandusaastal maksukorralduse seaduse § 25 ¹ lõikes 4 nimetatud töötamise liikide kaupa (nt töölepingu alusel töötav isik, võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige jne).		RPS §21 lg 1, p5
c)	Lisades on avalikustatud ülevaade aruandeaastal arvestatud audiitorettevõtja kliendilepingu tasude suurusest, jaotatuna: 1) auditi tasudeks; 2) ülevaatuse teenuse tasudeks; 3) muude kindlustandvate teenuste tasudeks; 4) seonduvate teenuste tasudeks; 5) muu äritegevuse, sealhulgas maksunõustamisteenuse tasudeks.		RPS §21 lg 2
d)	Lisades on avalikustatud maksurevisjonist tuleneda võivad tingimuslikud kohustused: 1) info maksurevisjoni algatamise kohta ja/või selle tulemusel määratud maksukohustus; või 2) maksuhalduri õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtjast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv.		PwC hea tava
e)	Juhul kui ettevõtte tegevuse jätkuvuse suhtes eksisteerib oluline ebakindlus (näiteks ettevõtte omakapital ei vasta äriseadustiku nõuetele või käibekapital on olulises summas negatiivne), on lisades adekvaatselt avalikustatud: 1) peamised sündmused ja asjaolud, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana; 2) juhtkonna plaanid nende sündmuste ja asjaoludega tegelemiseks. Avalikustatud informatsiooni põhjal on arusaadav, et eksisteerib oluline ebakindlus ettevõtte tegevuse jätkuvuse osas, mille tõttu ei pruugi ettevõtte olla võimeline normaalse äritegevuse käigus realiseerima oma varasid ja täitma oma kohustusi.		ISA 570 p18
f)	Aastaaruande koostamise hetkeks vastuvõetud standardite/tõlgenduste ja nende muudatuste info on ajakohane (langeb kokku viimase <i>Global Accounting Consulting Services (ACS)</i> poolt ettevalmistatud nimekirjaga).		PwC hea tava

3. Selgitused kasutatud lühenditele

RPS	Raamatupidamise seadus (avaldatud RT I 2002, 102, 600), jõustunud 1. jaanuaril 2003. Viimati muudetud: 15.12.2016 (RT I 27.12.2016, 1), jõustunud 01.01.2017, osaliselt 01.01.2018 ja 01.01.2019
JMM	Justiitsministri 28. detsembri 2005. a määrus nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ (avaldatud RTL 2006, 5, 77), jõustunud 14. jaanuaril 2006. Viimati muudetud 04.02.2016 (RT I, 11.02.2016, 2), jõustunud 14.02.2016
ÄS	Äriseadustik (avaldatud RT I 1995, 26, 355), jõustunud 1. septembril 1995. Viimati muudetud: 07.06.2016 (RT I, 22.06.2016, 21), jõustunud 01.08.2016, osaliselt 01.01.2020 (RT I, 23.12.2013, 1 alusel)
ISA 570	Rahvusvaheline auditeerimise standard (Eesti) 570 (muudetud): Tegevuse jätkuvus (kehtib 15. detsembril 2016.a. või pärast seda lõppevate perioodide finantsaruannete auditite kohta)
KAS	Krediitiasutuste seadus (avaldatud RT I 1999, 23, 349), jõustunud 1. juulil 1999. Viimati muudetud: 15.06.2016 (RT I, 06.07.2016, 2), jõustub 16.07.2016, osaliselt 1.01.2020
Nõuded emitentidele	NASDAQ Tallinna börsi kodulehel avaldatud „Nõuded emitentidele“ 6.10.2014. http://www.nasdaqomxbaltic.com/files/tallinn/oigusaktid/alates06102014/Nouded_emitentidele_06-10-2014-est.pdf